

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1253

z dne 21. aprila 2021

o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2017/565 v zvezi z vključitvijo dejavnikov trajnostnosti ter tveganj in preferenc glede trajnostnosti v nekatere organizacijske zahteve in pogoje poslovanja za investicijska podjetja

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾ ter zlasti členov 16(12), 24(13) in 25(8) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Prehod na nizkoogljično, bolj trajnostno, z viri gospodarno in krožno gospodarstvo v skladu s cilji trajnostnega razvoja je ključnega pomena za zagotavljanje dolgoročne konkurenčnosti gospodarstva Unije. Unija je leta 2016 podpisala Pariški sporazum ⁽²⁾. V točki (c) člena 2(1) Pariškega sporazuma je določen cilj okrepitve odziva na podnebne spremembe, med drugim z zagotavljanjem, da se bodo finančni tokovi ujemali z usmerjenostjo v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in k razvoju, odpornemu na podnebne spremembe.
- (2) Komisija je ob priznavanju tega izziva decembra 2019 predstavila evropski zeleni dogovor ⁽³⁾. Zeleni dogovor je nova strategija za rast, katere cilj je Unijo preobraziti v pravično in uspešno družbo s sodobnim, z viri gospodarnim in konkurenčnim gospodarstvom, ki od leta 2050 ne bo ustvarjalo nobenih neto emisij toplogrednih plinov in v katerem bo gospodarska rast ločena od rabe virov. Ta cilj zahteva, da se vlagateljem v zvezi z njihovimi naložbami da jasen signal, naj se izogibajo nasledim naložbam in povečajo trajnostno financiranje.
- (3) Komisija je marca 2018 objavila svoj akcijski načrt „Financiranje trajnostne rasti“ ⁽⁴⁾ o vzpostavitvi ambiciozne in celovite strategije za financiranje trajnostne rasti. Eden od ciljev, navedenih v akcijskem načrtu, je namenjen preusmeritvi kapitalskih tokov v trajnostne naložbe, da bi dosegli trajnostno in vključujočo rast. Ocena učinka, na kateri temeljijo naknadne zakonodajne pobude, objavljena maja 2018 ⁽⁵⁾, je pokazala potrebo po pojasnitvi, da bi moralo upoštevanje dejavnikov trajnostnosti spadati med obveznosti, ki jih imajo investicijska podjetja do strank in

⁽¹⁾ UL L 173, 12.6.2014, str. 349.

⁽²⁾ Sklep Sveta (EU) 2016/1841 z dne 5. oktobra 2016 o sklenitvi Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, v imenu Evropske unije (UL L 282, 19.10.2016, str. 1).

⁽³⁾ COM(2019) 640 final.

⁽⁴⁾ COM(2018) 97 final.

⁽⁵⁾ SWD(2018) 264 final.

potencialnih strank. Zato bi morala investicijska podjetja redno obravnavati ne le vsa relevantna finančna tveganja, ampak tudi vsa relevantna tveganja glede trajnostnosti iz Uredbe (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, ki bi lahko, kadar se pojavijo, dejansko ali potencialno bistveno negativno vplivala na vrednost naložbe. Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/565 ⁽⁷⁾ se ne sklicuje izrecno na tveganja glede trajnostnosti. Zato in za zagotovitev, da se notranji postopki in organizacijske ureditve pravilno izvajajo in upoštevajo, je treba pojasniti, da bi morali procesi, sistemi in notranji nadzor investicijskih podjetij odražati tveganja glede trajnostnosti ter da so za analizo teh tveganj potrebne tehnične zmogljivosti in znanje.

- (4) Da bi ohranili visok standard zaščite vlagateljev, bi morala investicijska podjetja pri določanju vrst nasprotij interesov, ki bi lahko škodovala interesom stranke ali potencialne stranke, vključiti tiste vrste nasprotij interesov, ki izhajajo iz vključitve preferenc stranke glede trajnostnosti. Investicijska podjetja bi morala imeti možnost, da za obstoječe stranke, za katere je že bila opravljena presoja primernosti, individualne preference stranke glede trajnostnosti določijo ob naslednji redni posodobitvi obstoječe presoje primernosti.
- (5) Investicijskim podjetjem, ki zagotavljajo investicijsko svetovanje in upravljanje portfeljev, bi moralo biti omogočeno, da svojim strankam in potencialnim strankam priporočajo primerne finančne instrumente, in bi zato morala imeti možnost postavljati vprašanja, da lahko določijo individualne preference strank glede trajnostnosti. V skladu z obveznostjo investicijskega podjetja, da deluje v najboljšem interesu svojih strank, bi morala priporočila strankam in potencialnim strankam odražati tako finančne cilje kot morebitne preference glede trajnostnosti, ki jih izrazijo te stranke. Zato je treba pojasniti, da bi morala imeti investicijska podjetja vzpostavljene ustrezne ureditve, s katerimi bi zagotovila, da vključitev dejavnikov trajnostnosti v svetovalni postopek in upravljanje portfeljev ne privede do praks zavajajočega prodajanja ali napačnega prikazovanja finančnih instrumentov ali strategij kot skladnih s preferencami glede trajnostnosti, kadar niso. Da bi se preprečile takšne prakse ali napačno prikazovanje, bi morala investicijska podjetja, ki zagotavljajo investicijsko svetovanje, najprej oceniti druge investicijske cilje, časovni okvir za vlaganje in individualne okoliščine stranke ali potencialne stranke, preden se pri njej pozanimajo o morebitnih preferencah glede trajnostnosti.
- (6) Doslej razviti finančni instrumenti so različno ambiciozni glede trajnostnosti. Da bi strankam in potencialnim strankam omogočili, da razumejo te različne stopnje trajnostnosti in sprejmejo informirane naložbene odločitve v smislu trajnostnosti, bi morala investicijska podjetja, ki opravljajo storitve investicijskega svetovanja in upravljanja portfeljev, pojasniti razliko med finančnimi instrumenti, ki v celoti ali deloma sledijo cilju trajnostnih naložb v gospodarske dejavnosti, ki se lahko štejejo za okoljsko trajnostne v skladu z Uredbo (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, trajnostnih naložb, kot so opredeljene v členu 2(17) Uredbe (EU) 2019/2088, in naložb v finančne instrumente, ki upoštevajo glavne škodljive vplive na dejavnike trajnostnosti ter bi lahko bili primerni, da se priporočijo kot instrumenti, ki ustrezajo individualnim preferencam strank glede trajnostnosti, na eni strani, ter drugimi finančnimi instrumenti brez teh posebnih lastnosti, ki se ne bi smeli priporočati strankam ali potencialnim strankam, ki imajo individualne preference glede trajnostnosti.
- (7) Treba je obravnavati pomisleke glede „lažnega zelenega oglaševanja“ (*greenwashing*), ki je zlasti praksa pridobivanja nepoštenih konkurenčnih prednosti s priporočanjem finančnega instrumenta kot okolju prijaznega ali trajnostnega, čeprav ta finančni instrument dejansko ne dosega osnovnih okoljskih ali drugih standardov, povezanih s trajnostnostjo. Da se preprečita zavajajoče prodajanje in lažno zeleno oglaševanje, investicijska podjetja ne bi smela priporočati finančnih instrumentov kot instrumentov, ki ustrezajo individualnim preferencam glede trajnostnosti, ali se odločati za trgovanje z njimi, kadar ti instrumenti ne ustrezajo tem preferencam. Investicijska podjetja bi morala svojim strankam ali potencialnim strankam pojasniti razloge, zaradi katerih tega niso storila, in voditi evidenco o teh razlogih.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev (UL L 317, 9.12.2019, str. 1).

⁽⁷⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/565 z dne 25. aprila 2016 o dopolnitvi Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z organizacijskimi zahtevami in pogoji poslovanja investicijskih podjetij ter opredeljenimi izrazi za namene navedene direktive (UL L 87, 31.3.2017, str. 1).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

- (8) Treba je pojasniti, da lahko investicijska podjetja finančne instrumente, ki ne ustrezajo individualnim preferencam glede trajnostnosti, še vedno priporočajo, vendar ne kot instrumente, ki ustrezajo individualnim preferencam glede trajnostnosti. Da se omogočijo nadaljnja priporočila strankam ali potencialnim strankam, bi morala stranka, kadar finančni instrumenti ne ustrezajo njenim preferencam glede trajnostnosti, imeti možnost prilagoditi informacije o svojih preferencah glede trajnostnosti. Da se preprečita zavajajoče prodajanje in lažno zeleno oglaševanje, bi morala investicijska podjetja voditi evidenco o odločitvi stranke in o njenem pojasnilu za prilagoditev.
- (9) Delegirano uredbo (EU) 2017/565 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (10) Pristojnim organom in investicijskim podjetjem bi bilo treba dati dovolj časa, da se prilagodijo novim zahtevam iz te uredbe. Njeno uporabo bi bilo zato treba odložiti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Spremembe Delegirane uredbe (EU) 2017/565

Delegirana uredba (EU) 2017/565 se spremeni:

(1) v členu 2 se dodajo naslednje točke 7, 8 in 9:

- „7. ‚preferenca glede trajnostnosti‘ pomenijo izbiro stranke ali potencialne stranke glede tega, ali in v kakšnem obsegu naj se v njeno naložbo vključi eden ali več od naslednjih finančnih instrumentov:
- (a) finančni instrument, za katerega stranka ali potencialna stranka določi, da se minimalni delež vложи v okoljsko trajnostne naložbe, kot so opredeljene v točki 1 člena 2 Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta (*);
 - (b) finančni instrument, za katerega stranka ali potencialna stranka določi, da se minimalni delež vложи v trajnostne naložbe, kot so opredeljene v točki 17 člena 2 Uredbe (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta (**);
 - (c) finančni instrument, ki upošteva glavne škodljive vplive na dejavnike trajnostnosti, če kvalitativne ali kvantitativne elemente, ki dokazujejo to upoštevanje, določi stranka ali potencialna stranka;
- (8) ‚dejavniki trajnostnosti‘ pomenijo dejavnike trajnostnosti, kot so opredeljeni v točki 24 člena 2 Uredbe (EU) 2019/2088;
- (9) ‚tveganja glede trajnostnosti‘ pomenijo tveganja glede trajnostnosti, kot so opredeljena v točki 22 člena 2 Uredbe (EU) 2019/2088.

(*) Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

(**) Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev (UL L 317, 9.12.2019, str. 1).“;

(2) v členu 21 se odstavek 1 spremeni:

(a) drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Investicijska podjetja pri izpolnjevanju zahtev iz tega odstavka upoštevajo tveganja glede trajnostnosti.“;

(b) doda se naslednji pododstavek:

„Investicijska podjetja pri izpolnjevanju zahtev iz tega odstavka upoštevajo naravo, obseg in kompleksnost poslovanja podjetja ter naravo in nabor investicijskih storitev in dejavnosti, ki se izvajajo v toku tega poslovanja.“;

(3) v členu 23(1) se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) vzpostavijo, izvajajo in vzdržujejo primerno politiko obvladovanja tveganj in postopke za ugotavljanje tveganj v zvezi z dejavnostmi, procesi in sistemi podjetja ter po potrebi določijo raven tveganja, ki jo podjetje še dovoljuje. Pri tem investicijska podjetja upoštevajo tveganja glede trajnostnosti;“;

(4) člen 33 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 33

Nasprotja interesov, ki so lahko škodljiva za stranko

(člen 16(3) in člen 23 Direktive 2014/65/EU)

Za namene ugotavljanja vrst nasprotij interesov, ki nastajajo med opravljanjem investicijskih in pomožnih storitev ali njihove kombinacije ter katerih obstoj lahko škoduje interesom stranke, vključno z njenimi preferencami glede trajnostnosti, investicijska podjetja s pomočjo minimalnih meril upoštevajo, ali se investicijsko podjetje ali zadevna oseba ali oseba, ki je s podjetjem neposredno ali posredno povezana prek obvladovanja podjetja, zaradi opravljanja investicijskih ali pomožnih storitev ali investicijskih dejavnosti ali kako drugače nahaja v katerih koli izmed naslednjih okoliščin:

- (a) podjetje ali navedena oseba bo verjetno ustvarila finančni dobiček ali se izognila finančni izgubi na račun stranke;
- (b) podjetje ali navedena oseba ima interes v zvezi z rezultati storitve, ki se opravlja za stranko, ali posla, ki se izvede v imenu stranke, ki je drugačen od interesa stranke v zvezi s temi rezultati;
- (c) podjetje ali navedena oseba ima finančno ali drugo spodbudo, da daje interesu druge stranke ali skupine strank prednost pred interesom stranke;
- (d) podjetje ali navedena oseba opravlja isto poslovno dejavnost kot stranka;
- (e) podjetje ali navedena oseba prejme ali bo prejela od osebe, ki ni stranka, spodbudo v zvezi s storitvijo, ki se opravlja za stranko, v obliki denarnih ali nedenarnih koristi ali storitev.“;

(5) v členu 52 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Investicijska podjetja zagotovijo opis:

- (a) vrst finančnih instrumentov, ki so se upoštevali;
- (b) nabora finančnih instrumentov in ponudnikov, analiziranih za vsako vrsto instrumenta glede na obseg storitve;
- (c) dejavnikov trajnostnosti, ki so se upoštevali pri postopku izbire finančnih instrumentov, kjer je relevantno;
- (d) kadar zagotavljajo neodvisno svetovanje, kako opravljena storitev izpolnjuje pogoje za zagotavljanje investicijskega svetovanja na neodvisni podlagi, in dejavnikov, ki so se upoštevali pri postopku izbire, ki ga je investicijsko podjetje uporabilo za priporočitev finančnih instrumentov, kot so tveganja, stroški in kompleksnost finančnih instrumentov.“;

(6) člen 54 se spremeni:

(a) v odstavku 2 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) uresničuje investicijske cilje zadevne stranke, vključno z dovoljenim tveganjem stranke ter njenimi morebitnimi preferencami glede trajnostnosti;“;

(b) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Informacije o investicijskih ciljnih stranke ali potencialne stranke po potrebi vključujejo informacije o tem, kako dolgo želi stranka imeti naložbo, o njenih preferencah glede prevzemanja tveganj, o njenem dovoljenem tveganju, o namenih naložbe in tudi o njenih preferencah glede trajnostnosti.“;

(c) odstavek 9 se nadomesti z naslednjim:

„9. Investicijska podjetja imajo in so sposobna dokazati, da imajo vzpostavljene ustrezne politike in postopke za zagotavljanje, da razumejo naravo in lastnosti, vključno s stroški in tveganji, investicijskih storitev in finančnih instrumentov, ki jih izberejo za stranke, vključno z morebitnimi dejavniki trajnostnosti, in da ocenijo, ob upoštevanju stroškov in kompleksnosti, ali lahko enakovredne investicijske storitve ali finančni instrumenti ustrezajo strankinemu profilu.“;

(d) odstavek 10 se nadomesti z naslednjim:

„10. Pri zagotavljanju investicijske storitve investicijskega svetovanja ali upravljanja portfeljev investicijsko podjetje ne da priporočila oziroma se ne odloči za trgovanje, če nobena storitev ali instrument nista primerna za stranko.

Investicijsko podjetje ne priporoča finančnih instrumentov oziroma se ne odloča za trgovanje s takimi instrumenti, kot da ustrezajo preferencam stranke ali potencialne stranke glede trajnostnosti, kadar ti finančni instrumenti ne ustrezajo tem preferencam. Investicijsko podjetje stranki ali potencialnim strankam pojasni razloge, zaradi katerih tega ni storilo, in vodi evidenco o teh razlogih.

Če nobeden od finančnih instrumentov ne ustreza preferencam stranke ali potencialne stranke glede trajnostnosti in se stranka odloči prilagoditi svoje preference glede trajnostnosti, investicijsko podjetje vodi evidenco o odločitvi stranke, vključno z razlogi za to odločitev.“;

(e) v odstavku 12 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„12. Pri zagotavljanju storitev investicijskega svetovanja investicijska podjetja neprofesionalni stranki predložijo poročilo, ki vključuje opis svetovanja in pojasnjuje, kako je priporočilo primerno za neprofesionalno stranko, vključno s tem, kako priporočilo ustreza strankinim investicijskim ciljem, njenim osebnim okoliščinam glede na zahtevano trajanje naložbe, njenemu znanju in izkušnjam, njenemu odnosu do tveganja, njeni sposobnosti kritja izgub in njenim preferencam glede trajnostnosti.“;

(f) v odstavku 13 se doda nov pododstavek:

„Zahteve po zagotavljanju ustreznosti s preferencami strank ali potencialnih strank glede trajnostnosti, kadar so relevantne, ne spreminjajo pogojev iz prvega pododstavka.“

Člen 2

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 2. avgusta 2022.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 21. aprila 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN